

ДИРЕКЦИЯ „НАЦИОНАЛЕН ПАРК ЦЕНТРАЛЕН БАЛКАН“

БЕНЕФИЦИЕНТ ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА 2014 – 2020 г.“

Габрово 5300, ул. „Бодра смяна“ №3, тел./факс: 066/801 277, e-mail: project@centralbalkan.bg

ТЕХНИЧЕСКА СПЕЦИФИКАЦИЯ

за

ЗА ОТКРИТА ПРОЦЕДУРА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА С ПРЕДМЕТ:

„Проектиране и изпълнение на мероприятия за възстановяване на природни местообитания в НПЦБ, чрез изпълнение на противоерозионни мерки“

1. Обща информация за проекта, в рамките на който се разработва настоящата техническа спецификация

Настоящата техническа спецификация е в изпълнение на дейност №7 *Възстановяване на природни местообитания в НПЦБ чрез изпълнение на противоерозионни мерки* по проект №BG16M1OP002-3.007-0006 *„Възстановяване и опазване на природни местообитания и видове в Национален парк "Централен Балкан", процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ №BG16M1OP002-3.007 „Подобряване на природозащитното състояние на видове и типове природни местообитания на територията на мрежата Natura 2000, попадащи в национални паркове, природни паркове и поддържани резервати“* от Оперативна програма „Околна среда 2014 - 2020 г.". Проектът „Възстановяване и опазване на природни местообитания и видове в НПЦБ“ предвижда изпълнението на дейности, насочени към възстановяване и опазване на природни местообитания и видове в защитена зона BG0000494 „Централен Балкан“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка, приет с Решение № 122/2007 г. на Министерския съвет (обн., ДВ, бр. 21/2007 г.) и защитена зона BG0000494 „Централен Балкан“ за опазване на местообитания на видове по Директива 79/409/ЕИО на Съвета относно опазването на дивите птици, обявена със Заповед №РД-559/05 септември 2008 г. на Министъра на околната среда и водите - НПЦБ и защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка, приет с Решение № 802/2007 г. на Министерския съвет (обн., ДВ, бр. 107/2007 г.) – Поддържан резерват (ПР) „Чамджа“. Териториалния обхват на проектното предложение е както следва: защитена зона BG0000494 „Централен Балкан“ - Области Ловеч, Габрово, Стара Загора, Пловдив и София; Общини Тетевен, Троян, Априлци, Севлиево, Павел бая, Карлово, Сопот, Антон и Пирдоп – за НПЦБ; защитена зона BG0001493 „Централен Балкан – буфер“ – с. Христо Даново, община Карлово, област Пловдив – за ПР „Чамджа“. Проектът предвижда преки мерки с цел поддържане/възстановяване на благоприятния природозащитен статус на следните природни местообитания: 9110, 9130, 9150, 9170, 9410, *9530, 7140, 6230, 6170, 62D0, 6210, 6150, белоглав лешояд (*Gyps fulvus*) и главоч (*Cottus gobio*). За природни местообитания: 91BA,

----- www.eufunds.bg -----

Проект № BG16M1OP002-3.007-0006 "Възстановяване и опазване на природни местообитания и видове в Национален парк "Централен Балкан", одобрен със Заповед №РД-ОП-96/26.09.2018 г. на Министъра на околната среда и водите, по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, с финансовата подкрепа на Европейския съюз чрез Европейски фонд за регионално развитие.

95A0, 3260 и 6520 са планирани косвени мерки за поддържане/възстановяване на благоприятния им природозащитен статус.

Цел на проекта: Основната цел на проекта е подобряване състоянието на природни местообитания и животински видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата „Натура 2000“: BG0000494 „Централен Балкан“- НПЦБ и BG0001493 „Централен Балкан – буфер“ – ПР „Чамджа“.

По мярка 43 *„Подобряване на структурата и функциите на горските природни местообитания“* от Национална приоритетна рамка за действие за Натура 2000 (НПРД), 2014 – 2020 г. в проекта е предвидено изпълнението на дейности, с които да се подкрепи подобряването на природозащитното състояние на следните природни местообитания: 9110 Букови гори от типа Luzulo-Fagetum, 9130 Букови гори от типа Asperulo-Fagetum, 9170 Дъбово-габъррови гори от типа Galio-Carpinetum 9150 Термофилни букови гори, както и да се подкрепи изпълнението на мерки за природно местообитание *9530 Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор в ПР „Чамджа“.

По мярка 98 *„Изграждане и поддържане на инфраструктура, необходима за възстановяване на природни местообитания и видове“* от НПРД в проекта са предвидени инвестиции в консервационни инфраструктурни дейности с пряк принос, насочени към подобряване на природозащитното състояние на следните природни местообитания: 7140 Преходни блата и плаващи подвижни торфища, 6170 Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества, 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества, 6230* Богати на видове картъллови съобщества върху силикатен терен в планините, 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-brometalia) (*важни местообитания на орхидеи), 6150 Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества, 9130 Букови гори от типа Asperulo-Fagetum, 9410 Ацефофилни гори от Picea в планинския до алпийския пояс (Vaccinio-Piceetea) и видове: главоч (Cottus gobio) и белоглав лешояд (Gyps fulvus).

Предмет на настоящата техническа спецификация е проектиране и изпълнение на противоерозионни мерки за овладяване на ерозията и възстановяване на увредени/унищожени участъци в природни местообитания: 9410 *Ацидофилни гори от Picea в планинския до алпийския пояс* (Vaccinio-Piceetea), 6150 *Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества*, 6170 *Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества*, 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик* (Festuco-brometalia) (*важни местообитания на орхидеи), 62D0 *Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества*, 6230* *Богати на видове картъллови съобщества върху силикатен терен в планините*. Предвижда се изграждането на дребно размерни противоерозионни съоръжения – клейонажи, брегови плетчета, ограда за животни, каменни прагчета, каменни валове, габиони, съоръжения за повърхностно отводняване и т.н. С цел възстановяването на тревните местообитания, попадащи в обхвата на проектираните полигони, са предвидени дейности по затревяване и зачимяване, включващи мероприятия за добив на снопчета, товарене и разтоварване, транспорт на чимове, засаждане на снопчета чим в дупки и др. С цел възстановяването на природните местообитания са предвидени дейности по залесяване, включващи почистване, подготовка на почвата за залесяване, транспорт, закупуване и засаждане на фиданките и др. Съществена част от тази дейност са мероприятията по проектиране и изграждане на съоръжения за ограничаване влиянието на основните фактори, отключващи процеси на антропогенна ерозия: прекомерна паша на домашни животни и нерегламентираното движение с МПС върху възстановените участъци, като работните проекти които ще бъдат съставени предвиждат изграждането на огради около ерозираните участъци за да не навлизат пасищни животни, прегради и бариери за ненавлизане на моторни превозни средства и др. Изграждането на бариерни съоръжения и ограждения е допустимо съгласно ПУ на НПЦБ, 2016-2025 г. С изпълнението на проектираните възстановителни мероприятия ще бъдат опазени/възстановени природни местообитания, предмет на дейност №7 *„Възстановяване на природни местообитания в НПЦБ чрез изпълнение на противоерозионни мерки“* от Проекта. Целевите местообитания предмет на дейността са както следва: 9410 Ацидофилни гори от Picea в планинския до алпийския пояс (Vaccinio-

Piceetea), 6150 Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества, 6170 Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества, 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи), 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества, 6230* Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините.

2. Основни задачи пред изпълнителя

- Да бъде извършено проектиране и изпълнение на противоерозионни мерки за овладяване на ерозията и възстановяване на увредени/унищожени участъци в безлесната зона на НПЦБ;
- Да бъде извършено изпълнение на проектирани противоерозионни мерки за овладяване на ерозията и възстановяване на увредени/унищожени участъци в горската зона на НПЦБ;
- Да бъде извършено проектиране и изпълнение на съоръжения за ограничаване напускането на МПС-та извън регламентиранияте пътища в НПЦБ;
- Да бъде извършено проектиране и изпълнение на мероприятия за ограничаване навлизането на домашни животни в ерозираните участъци в безлесната зона на НПЦБ;
- Да бъде извършено изпълнение на проектирани мероприятия за ограничаване навлизането на домашни животни в ерозираните участъци в обекти в горската зона на НПЦБ.

3. Цели на техническата спецификация

Основните цели на настоящата техническа спецификация

- предприемане на мерки за овладяване на ерозията и възстановяване на увредени/унищожени участъци, попадащи в природни местообитания: *9410 Ацидофилни гори от Picea в планинския до алпийския пояс (Vaccinio-Piceetea)*, *6150 Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества*, *6170 Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества*, *6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-brometalia)* (*важни местообитания на орхидеи), *62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества*, *6230* Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините*;
- преустановяване на негативното антропогенно въздействие, водещо до увреждане на целевите природни местообитания;
- стартиране на процеса за достигане и поддържане на природозащитното състояние на целевите природни местообитания.

4. Очаквани резултати

Очакваните резултати от изпълнението на настоящата обществена поръчка са:

- разработване на 1 бр. работен проект за изпълнението на противоерозионни мерки за овладяване на ерозията и възстановяване на увредени/унищожени участъци в безлесната зона на НПЦБ;
- изпълнение на разработения в рамките на настоящата ОП работен проект за изпълнението на противоерозионни мерки за овладяване на ерозията и възстановяване на увредени/унищожени участъци в безлесната зона на НПЦБ;
- изпълнение на наличните работни проекти за противоерозионни мерки за овладяване на ерозията и възстановяване на увредени участъци в горската зона на НП „Централен Балкан“ (работните проекти са разработени в рамките на проект №DIR5113325-12-109 „Централен Балкан–парк за всички“, ОПОС, 2007-2013 г.);
- стартиране на процеса по възстановяване на ерозирали участъци в природни местообитания: *6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco Brometalia)* (*важни местообитания на орхидеи), *6230* Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините*, *6150 Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества*, *62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества*, *6170 Алпийски и*

субалпийски варовикови тревни съобщества, калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*), 9410 Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*);

5. Подробни цели на дейността

За целите на разработване на План за управление на НППБ, 2016-2025 г. беше извършено теренно обследване на ерозионните процеси в НППБ. Данните показват, че ерозията е засегнала 2% от територията на НППБ, като над 9000 дка от нея е с естествен произход, а антропогенната е на площ от над 2000 дка. Дейности по овладяване на ерозията са предвидени в проект 4.2.1.1.1. Противоерозионни мерки за всички местообитания от ПУ на НППБ, 2016-2025г Сред най-значимите човешки дейности, спомогнали за антропогенната ерозия в НППБ, са пожари (51%), паша (45%) и движение на МПС (4%). Съгласно резултатите от извършената горска инвентаризация в горските местообитания на НППБ е установена над 8 000 дка ерозия. В рамките на проект №DIR5113325-12-109 „Централен Балкан–парк за всички“ са разработени работни проекти за възстановяване на ерозирали участъци в няколко целеви природни местообитания. В рамките на настоящата дейност са предвидени допълнителни средства за ново проектиране и изпълнение на дейности върху увредени площи предимно в безлесни природни местообитания извън обхвата на досегашни разработки в тази насока. При реализиране на дейността, на базата на събрана и обработена информация, ще бъде възложено разработването на технически проект за овладяване на ерозията и възстановяване на увредени/унищожени участъци в природни местообитания: 9410 Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*), 6150 Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества, 6170 Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества, 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи), 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества, 6230* Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините. Планирани са дейности в две основни направления:

- противоерозионни мероприятия в участъци, засегнати от почвена ерозия в безлесни и горски територии чрез изграждането на дребно размерни противоерозионни съоръжения – клейонажи, брегови плетчета, каменни прагчета, каменни валове, габиони, съоръжения за повърхностно отводняване и т.н. С цел възстановяването на тревните местообитания, попадащи в обхвата на проектираните полигони, се предвиждат дейности по затревяване и зачимяване, включващи мероприятия за добив на снопчета, товарене и разтоварване, транспорт на чимове, засаждане на снопчета чим в дупки и др. С цел възстановяване на горските и комбинирани природни местообитания, попадащи в обхвата на проектираните полигони, са предвидени дейности по залесяване, включващи почистване, подготовка на почвата за залесяване, транспорт, закупуване и засаждане на фиданките и др.;

- мероприятия за ограничаване влиянието на основните фактори, отключващи процеси на антропогенна ерозия: прекомерна паша на домашни животни и нерегламентираното движение с МПС, изграждането на огради, прегради и бариери и др.;

6. Обхват на техническата спецификация за проектиране и изпълнение

В настоящата техническа спецификация са включени два типа обекти. Първата група включва обекти за които има изготвени работни проекти (обекти в горската зона) за извеждане на противоерозионни мероприятия. Посочените работни проекти са разработени в рамките на проект №DIR5113325-12-109 „Централен Балкан–парк за всички“, ОПОС, 2007-2013 г.

Втората група включва обекти (обекти в безлесната зона) за които е необходимо разработването и изпълнението на работен проект (проектиране и изпълнение на противоерозионни мероприятия). Т.е. в рамките на настоящата обществена поръчка са включени два типа обекти, както следва: 1) Първа група обекти с налични работни проекти. В рамките на поръчката е предвидено тяхното изпълнение и 2) Втора група

обекти за които в рамките на поръчката е предвидено разработване и изпълнение на работен проект.

Обща площ на ерозираните участъци в НП „Централен Балкан“, предмет на настоящата обществена поръчка е **20 490, 23** дка, от тях както следва: 1) Обекти от първата група–**3795, 69** дка и 2) Обекти от втората група– **16 694, 54** дка.

6.1. Изпълнение на работни проекти за извеждане на противоерозионни мероприятия за обекти в горската зона на НП „Централен Балкан“.

Работните проекти са разработени по проект №DIR5113325-12-109 „Централен Балкан–парк за всички“, ОП Околна среда, 2007-2013 г.

За 7 (седем) бр. обекти са проектирани противоерозионни мероприятия, както следва:

6.1.1.Обект „Куртхисар“ (Обект 1¹) Обекта попада, както следва: в Парков участък (ПУ) Карлово и в ПУ Клисура.Тип увредено местообитание: 6170 *Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества*, PAL.CLASS.: 36.41, 36.42, 36.43, 9530 *Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор*, PAL.CLASS.: 42.61 до 42.66. Увреденият участък обхваща части и от двете посочени местообитания. Местообитание 6170 *Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества* заема основно билните части на хълма до горната една трета и е засегнато в много висока степен от съвременна плоскостна линейна равнинна ерозия. Преобладаващи видове: *Carex kitaibeliana*, *Anthyllis montana*, *Festuca nigrescens*, *Anthenaria dioica*, *Rhodax canus*, *Thymus jankae*, *Juniperus oxycedrus*. Към момента общото проективно покритие на тревистите растения в това местообитание не надвишава 20%, като отделни обширни участъци са напълно оголени. На места са останали единични растения или клонове от *Carex kitaibeliana*, *Rhodax canus* и *Saxifraga marginata*. Местообитание 9530 *Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор* заема средната и долна част на склона, по който се наблюдава дълбока съвременна линейна равнинна ерозия. От двете ѝ страни в слабоерозиралите участъци има запазена растителна покривка от *Juniperus* spp., *Pinus nigra* ssp. *pallasiana*, житни представители, чието общо проективно покритие варира между 30 и 70%, средно 50%. Преобладаващи видове: *Pinus nigra* ssp. *pallasiana*, *Carex kitaibeliana*, *Brachypodium pinnatum*, *Agrostis capillaris*, *Lerchenfeldia flexuosa*. В самия улей има самозалесили се единични дървета от черен бор, които участват в началния етап на сукцесия и възобновяване на местообитанието, отделни запазени клонове от житни представители, *Rhodax canus*, *Juniperus oxycedrus*, *Saxifraga marginata*, *Carex kitaibeliana*. Площ на участъка 14,15 дка.

До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от гр. Троян е 20 км по шосе до Троянския проход и 4 км до м. Влашки мандри по почвен път в добро състояние на юг от прохода. Също обекта е достъпен и по шосе от с. Кърнаре 25 км и 4 км до м. Влашки мандри по почвен път в добро състояние на юг от прохода. Достъпът до обекта и изпълнение на дейностите са възможни в периода 01.04. до 30.10.

6.1.2.Обект Дановска поляна 1 (Обект 2) Обекта попада в ПУ Карлово.Тип увредено местообитание: 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco Brometalia)* (* важни местообитания за орхидеи), PAL.CLASS.: 34.31 до 34.34. Увреденото местообитание заема средната част на склона на хълм, където се наблюдава развитие на дълбока съвременна равнинна ерозия, застрашаваща както пътека за преминаване, така и разположеното по-ниско в съседство местообитание 9150 *Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion)*, PAL.CLASS.: 41.16. Преобладаващи растителни видове: *Pinus nigra* ssp. *pallasiana*, *Carpinus orientalis*, *Rosa canina*, *Juniperus oxycedrus*, *J. sibirica*, *Poa angustifolia*, *Festuca valesiaca*, *Agrostis capillaris*, *Koeleria macrantha*, *Leontodon crispus*, *Thymus* spp., *Acinos alpinus*. В увредения участък има запазени храсти от хвойна и шипка, млади дървета от черен бор със семенен произход. Проектното им покритие е до 40%. Тревният хоризонт в ерозирания участък е с проективно покритие до 20% и е представен с

¹ В скобите е посочен номера на обекта, съдържащ се в работните проекти разработени в рамките на проект №DIR5113325-12-109 „Централен Балкан–парк за всички“, ОПОС, 2007-2013 г.

малки запазени туфи главно от житни (*Agrostis capillaris*, *Poa angustifolia*, *Koeleria macrantha*, *Festuca valesiaca*, *Bromus* spp.), също *Thymus* spp. и *Acinos alpinus*. Площ на участъка 4,12 дка.

До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от с. Кърнаре по шосе е 15 км до м. Дановска поляна през Троянския проход и след това 1 км до обекта по почвен път в добро състояние. Достъпът до обекта и изпълнение на дейностите са възможни в периода 01.03. до 30.11.

6.1.3.Обект Дановска поляна 2 (Обект 3) Обекта попада в ПУ Карлово. Тип увредено местообитание: 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco Brometalia)* (* важни местообитания за орхидеи), PAL.CLASS.: 34.31 до 34.34. Увреденото местообитание заема средната част от склона на хълм, където се наблюдава развитие на дълбока съвременна плоскостна ерозия, застрашаваща и пътека за преминаване. В състава на наличната растителна покривка участват *Pinus nigra* ssp. *pallasiana*, *Carpinus orientalis*, *Fagus sylvatica*, *Rosa canina*, *Juniperus oxycedrus*, *J. sibirica*, *Poa angustifolia*, *Festuca valesiaca*, *Agrostis capillaris*, *Koeleria macrantha*, *Melica ciliata*, *Lerchenfeldia flexuosa*, *Verbascum longifolium*, *Thymus* spp., *Acinos alpinus*. В увредения участък има запазени храсти от хвойна и шипка, млади дървета от черен бор със семенен произход и единични представители на келяв габър и бук. Проективното им покритие е до 50%. Тревният хоризонт в ерозиращия участък е с проективно покритие до 10% и е представен с малки запазени туфи главно от житни треви. Площ на участъка 2,55 дка.

До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от с. Кърнаре по шосе е 15 км до м. Дановска поляна през Троянския проход и след това 1 км до обекта по почвен път в добро състояние. Достъпът до обекта до обекта и изпълнение на дейностите са възможни в периода 01.03. до 30.11.

6.1.4.Обект Влашки мандри (Обект 4) Обекта попада в ПУ Карлово. Тип увредено местообитание: 6170 *Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества*, PAL.CLASS.: 36.41, 36.42, 36.43, 9530 *Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор*, PAL.CLASS.: 42.61 до 42.66. Увреденият участък заема горната част на склон, засегнат от съвременна плоскостна ерозия и попада в местообитание 6170 Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества, в което навлизат единични дървета от *Pinus nigra* ssp. *pallasiana* от съседното местообитание 9530 Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор. Преобладаващи видове: *Carex kitaibeliana*, *Anthyllis montana*, *Festuca nigrescens*, *Anthenaria dioica*, *Rhodax canus*, *Thymus jankae*, *Juniperus oxycedrus*. Към момента общото проективно покритие на тревистите растения в това местообитание е около 30%, като отделни обширни участъци са напълно оголени. На места са останали единични растения или клонове от *Carex kitaibeliana*, *Rhodax canus* и *Saxifraga marginata*. Площ на участъка 9,25 дка.

До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от гр. Троян е 20 км по шосе до Троянския проход и 4 км до м. Влашки мандри по почвен път в добро състояние на юг от прохода. Също обекта е достъпен и по шосе от с. Кърнаре 25 км и 4 км до м. Влашки мандри по почвен път в добро състояние на юг от прохода Достъпът до обекта и изпълнение на дейностите са възможни в периода 01.04. до 30.10.

6.1.5.Обект Манастирска река (Обект 12) Обекта попада в ПУ Карлово. Тип увредено местообитание: 9410 *Ацидофилни гори от Picea в планинския до алпийския пояс (Vaccinio-Piceetea)*, PAL.CLASS.: 42.21 до 42.23, 42.24. Ерозиращият участък обхваща дълбока равнина със стръмни брегове, попадаща в местообитание 9410 *Ацидофилни гори от Picea в планинския до алпийския пояс (Vaccinio-Piceetea)*. Почвеният слой на места липсва, докато на други е покрит със скален рохляк. Доминиращ вид в растителната покривка е *Picea abies*, от който се наблюдават множество млади дървета със семенен произход, свидетелстващи за развитие на естествен сукцесионен процес. Общото покритие на растителността е до 50%. Храсти – *Juniperus sibirica*, *Vaccinium vitis-idaea*, *V. myrtillus*, *Bruckenthalia spiculifolia*. Тревисти растения и полухрасти – *Calamagrostis arundinacea*, *Festuca nigrescens*, *Luzula luzuloides*, *Potentilla micrantha*, *Thymus jankae*, *T. albanus*. Площ на участъка 4,44 дка.

До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от гр. Сопот е 7 км по почвен каменист път в лошо състояние и големи вертикални и хоризонтални наклони северно от града по посока х. Добрила. Достъпът до обекта и изпълнение на дейностите са възможни в периода 01.05. до 30.10.

6.1.6.Обект Добрила 1 (Обект 13) Обекта попада в ПУ Карлово. Тип увредено местообитание: 9410 *Ацидофилни гори от Picea в планинския до алпийския пояс (Vaccinio-Piceetea)*, PAL.CLASS.: 42.21 до 42.23, 42.24. Увреденият участък попада в местообитание 9410 *Ацидофилни гори от Picea в планинския до алпийския пояс (Vaccinio-Piceetea)*. Почвеният слой на места липсва, докато на други е покрит със скален рохляк. Доминиращ вид в растителната покривка е *Picea abies*, от който се наблюдават единични млади дървета със семенен произход, свидетелстващи за развитие на естествен сукцесионен процес. Общото покритие на растителността е 60-70%. Храсти – единични растения *Juniperus sibirica*, *Vaccinium vitis-idaea*, *V. myrtillus*, *Bruckenthalia spiculifolia*. Тревисти растения и полухрасти – *Calamagrostis arundinacea*, *Festuca nigrescens*, *Luzula luzuloides*, *Potentilla micrantha*, *Thymus jankae*, *T. albanus*. Площ на участъка 11,70 дка.

До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от гр. Сопот е 7 км по почвен каменист път в лошо състояние и големи вертикални и хоризонтални наклони северно от града по посока х. Добрила и горна лифтова станция под трасето на лифта. Достъпът до обекта и изпълнение на дейностите са възможни в периода 01.05. до 30.10.

6.1.7. Обект Добрила 2 (Обект 17) Обекта попада в ПУ Карлово. Тип увредено местообитание: 4060 *Алпийски и бореални ерикоидни съобщества*, PAL. CLASS. 31.4 в комплекс от 9410 *Ацидофилни гори от Picea в планинския до алпийския пояс (Vaccinio-Piceetea)*. PAL.CLASS.: 42.21 до 42.23, 42.24. Ерозиралият участък е с много голяма площ и заема стръмни склонове с наклон над 30°. Почвеният слой липсва почти изцяло, субстратът представлява скален рохляк. Разкъсаната растителна покривка в различни части на участъка е с вариращо общо проективно покритие между 5 и 30% и се състои от отделни индивиди *Picea abies*, *Juniperus sibirica* и малки петна от *Bruckenthalia spiculifolia*. Тревистите растения са представени от единични индивиди, малки туфи или малки петна от *Festuca nigrescens*, *F. airoides*, *Lerchenfeldia flexuosa*, *Calamagrostis arundinacea*, *Verbascum longifolium*, *Potentilla haynaldiana*. Площ на участъка 23,42 дка.

До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от гр. Сопот е 7 км по почвен каменист път в лошо състояние и големи вертикални и хоризонтални наклони северно от града по посока х. Добрила и горна лифтова станция под трасето на лифта. Достъпът до обекта и изпълнение на дейностите са възможни в периода 01.05. до 30.10.

Наличните работни проекти за обектите по т. 6.1. са посочени в Приложение №1 Работни проекти на обектите по т.6.1 от ТС.

6.2.Разработване и изпълнение на работен проект за обекти в безлесната зона на Национален парк „Централен Балкан“, както следва:

Общият брой обекти предмет на проектиране и изпълнение на противоерозионни мероприятия е шестнадесет (16) бр., както следва:

6.2.1.Обект „Двата сопа“ Обекта попада в ПУ Тетевен, землище Рибарица, Община Тетевен, Област Ловеч. Посоченият обект е разположен в природно местообитание 6230 *„Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините“*. Обектът е сравнително с малки размери, но поради това че е разположен в пасищен район, активността на ерозията е изключително силна от честото преминаване на домашни животни през ерозирания участък и нарушаване целостта на почвената повърхност. От периодичните наблюдения се установява че площта на ерозирания участък нараства ежегодно, нагоре по склона и се уврежда природното местообитание 6230 *„Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините“*. Участъкът може да бъде стабилизирал чрез изпълнение на противоерозионни мероприятия и ограда за възпрепятстване навлизането

на домашни животни (овце и коне). До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от населено място е 17 км. Достъпът до обекта е възможен в периода 01.05. - 30.10. Площта на ерозирия участък е 0, 240 дка.

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намира в **Приложение №2, папка „Парков участък (ПУ) Тетевен“**

6.2.2.Обект „Ветровити“ Обекта попада в ПУ Тетевен, землище Рибарица, Община Тетевен, Област Ловеч. Посоченият обект е разположен в природно местообитание 6230 *„Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините“*. Обектът е разположен в пасищен район, активността на ерозията е силна. Образувала се е от нерегламентираното преминаване на моторни превозни средства с цел „offroad“. От периодичните наблюдения се установява че площта на ерозирия участък нараства ежегодно, надолу по склона и се уврежда природното местообитание 6230 *„Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините“*. Участъкът може да бъде стабилизирен чрез изпълнение на противоерозионни мероприятия, ограда за възпрепятстване навлизането на домашни животни (овце и коне), както и прегради за възпрепятстване навлизането на моторни превозни средства. При изграждане на прегради за възпрепятстване навлизането на моторни превозни средства, трябва да се има в предвид и изграждането на бариера, която да може да се отваря при кризисни ситуации (пожари и т.н.). До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от населено място е 18 км. Достъпът до обекта е възможен в периода 01.05. - 30.10. Площта на ерозирия участък е 1,151 дка.

6.2.2.1 – Линеино съоръжение „Ветровити ограда“ - съоръжението попада в ПУ Тетевен, землище Рибарица, Община Тетевен, Област Ловеч. Посоченият обект е разположен в природно местообитание 6230 *„Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините“*. При изграждане на прегради за възпрепятстване навлизането на моторни превозни средства, трябва да се има в предвид и изграждането на бариера, която да може да се отваря при кризисни ситуации (пожари и т.н.). До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от населено място е 18 км. Достъпът до местото е възможен в периода 01.05. - 30.10

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намира в **Приложение №2, папка ПУ „Тетевен“ и Приложение №3**

6.2.3.Обект „Пладнището“ Обекта попада в ПУ Троян, землища Черни Осъм, Бели Осъм, Балканец, Община Троян, Област Ловеч и в част от ПУ Карловочаст в 3-ще Кърнаре, Община Карлово, Област Пловдив. Посоченият обект е разположен в природно местообитание 6230 *„Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините“*. Обектът е разположен в пасищен район, активността на ерозията е средна. Образувала се е от нерегламентираното преминаване на моторни превозни средства с цел „offroad“. От периодичните наблюдения се установява че площта на ерозирия участък нараства ежегодно, надолу по склона и се уврежда природното местообитание 6230 *„Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините“*. Участъкът може да бъде стабилизирен чрез изпълнение на противоерозионни мероприятия, ограда за възпрепятстване навлизането на домашни животни (овце и коне) и прегради за възпрепятстване навлизането на моторни превозни средства. При изграждане на прегради за възпрепятстване навлизането на моторни превозни средства, трябва да се има в предвид и изграждането на бариери, които да могат да се отварят при кризисни ситуации (пожари и т.н.). До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от населено място е 31 км. Достъпът до обекта е възможен в периода 01.06. - 30.10. Площта на ерозирия участък е 35, 111 дка.

6.2.3.1. Линеино съоръжение „Паметник Гюро“ - съоръжението попада в ПУ Троян, землища Черни Осъм, Бели Осъм, Балканец, Община Троян, Област Ловеч и част в 3-ще Кърнаре, Община Карлово, Област Пловдив. Посоченият обект е разположен в природно местообитание 62D0 *„Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества“*. До местото може да

се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от населено място е 31 км. Достъпът до обекта е възможен в периода 01.06. - 30.10

6.2.3.2. Линеино съоръжение „Лепенят 3” - съоръжението попада в ПУ Троян, землища Черни Осъм, Бели Осъм, Балканец, Община Троян, Област Ловеч и част в 3-ще Кърнаре, Община Карлово, Област Пловдив. Посоченият обект е разположен в природно местообитание 6230 *„Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините”*. До местото може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от населено място е 31 км. Достъпът до обекта е възможен в периода 01.06. - 30.10

6.2.3.3. Линеино съоръжение „Лепенят 1” - съоръжението попада в ПУ Троян, землища Черни Осъм, Бели Осъм, Балканец, Община Троян, Област Ловеч и част в 3-ще Кърнаре, Община Карлово, Област Пловдив. Посоченият обект е разположен в природно местообитание 62D0 *„Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества”*. До местото може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от населено място е 31 км. Достъпът до обекта е възможен в периода 01.06. - 30.10

6.2.3.4. Линеино съоръжение „Адвокатски завой 1” - съоръжението попада в ПУ Троян, землища Черни Осъм. Посоченият обект е разположен в природно местообитание 62D0 *„Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества”*. До местото може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от населено място е 33 км. Достъпът до обекта е възможен в периода 01.06. - 30.10

6.2.3.5. Линеино съоръжение „Адвокатски завой 2” - съоръжението попада в ПУ Троян, землища Черни Осъм. Посоченият обект е разположен в природно местообитание 62D0 *„Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества”*. До местото може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от населено място е 33 км. Достъпът до обекта е възможен в периода 01.06. - 30.10

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намира в **Приложение №2, папка „ПУ Троян“ и Приложение №3**

6.2.4. Обект „Амбарица” Обекта попада в ПУ Троян, землища с. Черни Осъм, Община Троян, Област Ловеч. По голяма част от посочения обект е разположен в природно местообитание 62D0 *„Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества”*, друга част попада в 6150 *„Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества”* и 4060 *„Алпийски и бореални ерикоидни съобщества”*. Обектът не е разположен в пасищен район, активността на ерозията е средна. Образувала се е от естествени процеси при преовлажняване на почвата и стръмния наклон на терена. Участъкът може да бъде стабилизирен чрез изпълнение на противоерозионни мероприятия, не е необходима ограда за възпрепятстване навлизането на домашни животни (овце и коне). До обекта може да се достигне с високо проходимо моторно превозно средство през вр. Амбарица към хижа Добрила 2,5 км. и хижа Добрила – гр. Сопот 7 км. Достъпът до обекта и изпълнение на дейностите са възможни в периода 01.06. - 30.10. Площта на ерозирания участък е 58,300 дка.

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намира в **Приложение №2, папка „ПУ Троян“**

6.2.5.Обект „Мандрата” Обекта попада в ПУ Стоките, землища Априлци, Община Априлци, Област Ловеч. Посоченият обект е разположен в природно местообитание 62D0 *„Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества”* на 1450 м.н.в. Обектът е разположен в пасищен район, в непосредствена близост до х. Мандрата, активността на ерозията е средна, плитка, ускорена. Образувала се е в следствие на нерегламентираното преминаване на моторни превозни средства. От периодичните наблюдения се установява че площта на ерозирания участък нараства ежегодно и се уврежда природното местообитание 62D0 *„Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества”*. Участъкът може да бъде стабилизирен чрез изпълнение на противоерозионни мероприятия, ограда за възпрепятстване навлизането на домашни животни (овце, крави), както и прегради за възпрепятстване навлизането на моторни превозни средства. До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като

разстоянието от гр. Априлци е 13 км., Достъпът до обекта е възможен в периода 01.05.- 30.10. Възможен е и достъп от юг, през с. Тъжа, като там разстоянието е 25 км, в периода 01.04 - 30.11. Площта на ерозирания участък е 21, 560 дка.

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намира в **Приложение №2, папка „ПУ Стоките“**

6.2.6.Обект „Табите” Обекта попада в ПУ Стоките, землище Априлци, Община Априлци, Област Ловеч. Посоченият обект е разположен в природно местообитание 62D0 „Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества” на 1625 м.н.в. Обектът е разположен в пасищен район, в непосредствена близост до х. Табите, активността на ерозията е средна, ускорена. Образува се е в следствие на нерегламентираното преминаване на моторни превозни средства. От периодичните наблюдения се установява че площта на ерозирания участък нараства ежегодно и се уврежда природното местообитание 62D0 „Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества”. Участъкът може да бъде стабилизирани чрез изпълнение на противоерозионни мероприятия, ограда за възпрепятстване навлизането на домашни животни (овце и коне), както и прегради за възпрепятстване навлизането на моторни превозни средства. До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от гр. Априлци е 11 км., Достъпът до обекта е възможен в периода 01.05. до 30.10. Възможен е и достъп от юг, през с. Тъжа, като там разстоянието е 25 км, а периода е от 01.04 до 30.11. Площта на ерозирания участък е 1, 970 дка.

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намира в **Приложение №2, папка „ПУ Стоките“**

6.2.7.Обект „Белите камъни” Обектът попада в ПУ Тъжа, землище Търничане, Община Павел Баня, Област Стара Загора. Обектът е разположен в природно местообитание 62D0 „Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества” на 1411 м.н.в., в непосредствена близост до туристически маршрут „Заслон Ботев – вр. Ботев”. Почвите са планинско-ливадни. Обектът е разположен в пасищен район, активността на ерозията е силна, ускорена. Образува се е от нерегламентираното преминаване на моторни превозни средства с цел „offroad” и уврежда природно местообитание 62D0 „Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества”. Участъкът може да бъде стабилизирани чрез изпълнение на противоерозионни мероприятия, ограда за възпрепятстване навлизането на домашни животни и прегради за възпрепятстване преминаването на МПС-та. При изграждане на прегради за възпрепятстване навлизането на моторни превозни средства, трябва да се има в предвид и изграждането на бариера, която да може да се отваря при кризисни ситуации (пожари и т.н.). До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от с. Търничане е 12 км. Достъпът до обекта е възможен от 01.03. до 30.11. Площта на ерозирания участък е 0, 551 дка.

6.2.7.1. Линейно съоръжение „Белите камъни габион 2” - съоръжението попада в ПУ Тъжа, землище Търничане, Община Павел Баня, Област Стара Загора. Обектът е разположен в природно местообитание 62D0 „Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества”. До местото може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от с. Търничане е 12 км. Достъпът до обекта е възможен от 01.03. до 30.11

6.2.7.2. Линейно съоръжение „Белите камъни габион 3” - съоръжението попада в ПУ Тъжа, землище Търничане, Община Павел Баня, Област Стара Загора. Обектът е разположен в природно местообитание 62D0 „Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества”. До местото може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от с. Търничане е 12 км. Достъпът до обекта е възможен от 01.03. до 30.11

6.2.7.3. Линейно съоръжение „Белите камъни габион 4” - съоръжението попада в ПУ Тъжа, землище Търничане, Община Павел Баня, Област Стара Загора. Обектът е разположен в природно местообитание 62D0 „Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества”. До местото може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от с. Търничане е 12 км. Достъпът до обекта е възможен от 01.03. до 30.11

6.2.7.4. Линейно съоръжение „Белите камъни габион 5” - съоръжението попада в ПУ Тъжа, землище Търничане, Община Павел Баня, Област Стара Загора. Обектът е

разположен в природно местообитание 62D0 „Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества”. До местото може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от с. Търничане е 12 км. Достъпът до обекта е възможен от 01.03. до 30.11

6.2.7.5. Линейно съоръжение „Белите камъни бариера” - съоръжението попада в ПУ Тъжа, землище Търничане, Община Павел Баня, Област Стара Загора. Обектът е разположен в природно местообитание 62D0 „Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества”. До местото може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от с. Търничане е 12 км. Достъпът до обекта е възможен от 01.03. до 30.11

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намира в **Приложение №2, папка „ПУ Тъжа“ и Приложение №3**

6.2.8.Обект „Синаница” Обекта попада в ПУ Тъжа, землище Скобелево, Община Павел Баня, Област Стара Загора. Обектът е разположен в две приоритетни местообитания както следва - 1270 кв.м. в природно местообитание 62D0 „Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества” и 2896 кв.м. в 6170 *Алтийски и субалтийски варовикови тревни съобщества* на 1553 м.н.в. Почвите са планинско-ливадни. Обектът е разположен в пасищен район, активността на ерозията е средна, забавена. Образувала се в резултат на естествени процеси и уврежда природни местообитания 62D0 „Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества” и 6170 *Алтийски и субалтийски варовикови тревни съобщества*. Участъкът може да бъде стабилизирен чрез изпълнение на противоерозионни мероприятия и ограда за възпрепятстване навлизането на домашни животни До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от с. Скобелево е 20 км. и около 600 л.м. пеша. Периодът за достъп е от 01.05. до 30.11 г. Площта на ерозирания участък е 4, 172 дка.

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намира в **Приложение №2, папка „ПУ Тъжа“**

6.2.9.Обект „Ботев” Обекта попада в ПУ Калофер, землище Калофер, Община Карлово, Област Пловдив. Част от обекта е разположен в природно местообитание 6150 „*Силикатни алтийски и бореални тревни съобщества*” на 2300 м.н.в., в непосредствена близост до туристически маршрут „Заслон Ботев – вр. Ботев”. Ерозираният участък преминава през местообитание 4060 *Алтийски и бореални ерикоидни съобщества* и продължава в местообитание 6230 „*Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините*”. Почвите са планинско-ливадни. Обектът е разположен в пасищен район, активността на ерозията е силна, ускорена. Образувала се е в следствие на естествени и антропогенни процеси и уврежда природни местообитания 6150 „*Силикатни алтийски и бореални тревни съобщества*” и 6230 „*Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините*”. Участъкът може да бъде стабилизирен чрез изпълнение на противоерозионни мероприятия, прегради за възпрепятстване преминаването на МПС-та и ограда за недопускане навлизането на домашни животни (коне, крави). При изграждане на прегради за възпрепятстване навлизането на моторни превозни средства, трябва да се има в предвид и изграждането на бариера, която да може да се отваря при кризисни ситуации (пожари и т.н.). До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от гр. Калофер е 41 км. Достъпът до обекта е възможен в периода 01.06.- 30.10. Площта на ерозирания участък е 33, 254 дка.

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намира в **Приложение №2, папка „ПУ Калофер“**

6.2.10.Обект „Ботев 2” Обекта попада в ПУ Калофер, землище Калофер, Община Карлово, Област Пловдив. Обектът е разположен в природно местообитание 6150 „*Силикатни алтийски и бореални тревни съобщества*” на 2320 м.н.в., в непосредствена близост до туристически маршрут ЕЗ. Почвите са планинско-ливадно. Обектът е разположен в пасищен район, активността на ерозията е силна, ускорена. Образувала се е в следствие на антропогенни процеси и уврежда природно местообитание 6150 „*Силикатни алтийски и бореални тревни съобщества*”. Участъкът може да бъде стабилизирен чрез изпълнение на

противоерозионни мероприятия, ограда за възпрепятстване навлизането на домашни животни и прегради за възпрепятстване преминаването на МПС-та и ограда за недопускане навлизането на домашни животни (коне, крави). До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от гр. Калофер е 40 км. Период за достъп 01.06. - 30.10. Площта на ерозирия участък е 13, 145 дка.

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намира в **Приложение №2, папка „ПУ Калофер“**

6.2.11.Обект „Параджик“ Обекта попада в ПУ Калофер, землище Калофер, Община Карлово, Област Пловдив. Обектът е разположен в природно местообитание 62D0 *„Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества“* на 2189 м.н.в., в непосредствена близост до туристически маршрут Е3 и заслон Маринка. Почвите са планинско-ливадни. Обектът е разположен в пасищен район, активността на ерозията е слаба, забавена. Образувала се е в следствие на антропогенни процеси и уврежда природното местообитание 62D0 *„Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества“*. Участъкът може да бъде стабилизирани чрез изпълнение на противоерозионни мероприятия, ограда за възпрепятстване навлизането на домашни животни и прегради за възпрепятстване преминаването на МПС-та и ограда за недопускане навлизането на домашни животни (коне, крави). До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от гр. Калофер е 34 км и след това 100 л.м. пеша, нагоре по склона. Периодът за достъп е от 01.05. до 30.10. Площта на ерозирия участък е 0, 885 дка.

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намира в **Приложение №2, папка „ПУ Калофер“**

6.2.12.Обект „Юрушка грамада“ Обекта попада в ПУ Калофер, землище Калофер, Община Карлово, Област Пловдив. Посоченият обект е разположен в природно местообитание 6150 *„Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества“* на 2100 м.н.в., в непосредствена близост до туристически маршрут Е3. Почвите са планинско-ливадно. Обектът е разположен в пасищен район, активността на ерозията е средна, забавена. Образувала се е в следствие на антропогенни процеси и уврежда природното местообитание 6150 *„Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества“*. Участъкът може да бъде стабилизирани чрез изпълнение на противоерозионни мероприятия, ограда за възпрепятстване навлизането на домашни животни и прегради за възпрепятстване преминаването на МПС-та и ограда за недопускане навлизането на домашни животни (коне, крави). До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от гр. Калофер е 30 км и след това 400 л.м. пеша, нагоре по склона. Периодът за достъп е от 01.05. до 30.10. Площта на ерозирия участък е 3,066 дка.

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намира в **Приложение №2, папка „ПУ Калофер“**

6.2.13.Обект „Сиврияг“ Обекта попада в ПУ Карлово, з-ще Кърнаре, Община Карлово, Област Пловдив. Обектът е разположен в природно местообитание 62D0 *„Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества“* на 1360 м.н.в. Ерозията е антропогенна, забавена, средно ерозирана. Предвидените възстановителни мероприятия ще подпомогнат подобряване природозащитното състояние на природно местообитание 62D0 *„Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества“*. В близост до обекта има кошара. Участъкът може да бъде стабилизирани чрез изпълнение на противоерозионни мероприятия, ограда за възпрепятстване навлизането на домашни животни и прегради за възпрепятстване преминаването на МПС-та. При изграждане на прегради за възпрепятстване навлизането на моторни превозни средства, трябва да се има в предвид и изграждането на бариера, която да може да се отваря при кризисни ситуации (пожари и т.н.). До обекта може да се достигне по асфалтов път на 10 км. от с. Кърнаре и с високо проходимо МПС, на разстояние 2,5 км. от главен път ”Троян – Кърнаре”. Достъпа до обекта е възможен в периода 01.04. -30.11. Площта на ерозирия участък е 18, 728 дка.

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намира в **Приложение №2, папка „ПУ Карлово“**

6.2.14.Обект „Кантона” – Обекта попада в ПУ Карлово, 3-ще Кърнаре, Община Карлово, Област Пловдив. Обектът е разположен в природно местообитание 6210 *„Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)“* на 1190 м.н.в. Ерозията е антропогенна, ускорена, силно ерозирана. В близост до обекта има кошара. Предвидените възстановителни мероприятия ще подпомогнат подобряване природозащитното състояние на природно местообитание 6210 *„Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)“*. Участъкът може да бъде стабилизирани чрез изпълнение на противоерозионни мероприятия, ограда за възпрепятстване навлизането на домашни животни и прегради за възпрепятстване преминаването на МПС-та. При изграждане на прегради за възпрепятстване навлизането на моторни превозни средства, трябва да се има в предвид и изграждането на бариера, която да може да се отваря при кризисни ситуации (пожари и т.н.). До обекта може да се достигне по асфалтов път на 11 км. от с. Кърнаре и с високо проходимо МПС, на разстояние 1,5 км. от главен път ”Троян – Кърнаре”. Достъп до обекта е възможен в периода 01.03 - 30.11. Площта на ерозирания участък е 2, 734 дка.

6.2.14.1. Линейно съоръжение „Жални връх” - съоръжението попада в ПУ Карлово, част в 3-ще Кърнаре, Община Карлово, Област Пловдив. Посоченият обект е разположен в природно местообитание 62D0 *„Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества“*. До местото може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието от населено място е 30 км. Достъпът до обекта е възможен в периода 01.06. - 30.10

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намира в **Приложение №2, папка „ПУ Карлово“ и Приложение №3**

6.2.15.Обект „Равна” Обекта попада в ПУ Клисуре, част в 3-ще Розино, Община Карлово, Област Пловдив и част в 3-ще Клисуре, Община Карлово, Област Пловдив. Посоченият обект е разположен в природно местообитание 6230 *„Богати на видове картълкови съобщества върху силикатен терен в планините”* на 1400 м.н.в. Обектът е разположен в пасищен район, активността на ерозията е средна, забавена. Образувала се е от нерегламентираното преминаване на моторни превозни средства с цел „offroad”. От периодичните наблюдения се установява, че площта на ерозирания участък нараства ежегодно, надолу по склона и се уврежда природното местообитание 6230 *„Богати на видове картълкови съобщества върху силикатен терен в планините”*. Участъкът може да бъде стабилизирани чрез изпълнение на противоерозионни мероприятия, ограда за възпрепятстване навлизането на домашни животни (крави), както и прегради за възпрепятстване навлизането на моторни превозни средства. При изграждане на прегради за възпрепятстване навлизането на моторни превозни средства, трябва да се има в предвид и изграждането на бариера, която да може да се отваря при кризисни ситуации (пожари и т.н.). До обекта може да се достигне с високо проходимо МПС, като разстоянието е 16 км от главен път „София – Бургас”. Достъп до обекта за изпълнение на дейности е възможен в периода 01.04.- 30.11. Площта на ерозирания участък е 0, 758 дка.

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намира в **Приложение №2, папка „ПУ Клисуре“**

6.2.16.Обект „Хармана“ Обекта попада в ПУ Клисуре, 3-ще Христо Даново, Община Карлово, Област Пловдив и част 3-ще Бели Осъм, Община Троян, Област Ловеч. Посоченият обект е разположен в природно местообитание 6230 *„Богати на видове картълкови съобщества върху силикатен терен в планините”* на 1600 м.н.в. Обектът е разположен в пасищен район, активността на ерозията е ускорена и силна от нерегламентираното преминаване на моторни превозни средства с цел „offroad”. От периодичните наблюдения се

установява че площта на ерозирания участък нараства ежегодно, надолу по склона и се уврежда природното местообитание 6230 „Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините”. Участъкът може да бъде стабилизирен чрез изпълнение на противоерозионни мероприятия, ограда за възпрепятстване навлизането на домашни животни (крави, овце), както и прегради за възпрепятстване навлизането на моторни превозни средства. При изграждане на прегради за възпрепятстване навлизането на моторни превозни средства, трябва да се има в предвид и изграждането на бариера, която да може да се отваря при кризисни ситуации (пожари и т.н.). До обекта може да се достигне с високо проходимост МПС, като разстоянието е 1 км от главен път „Троян – Кърнаре”. Достъпа до обекта за изпълнение на дейности е възможен в периода 01.04. - 30.11. Площта на ерозирания участък е 2, 763 дка.

Допълнителна информация вкл. и данни събрани при посещението на обектите се намират в **Приложение №2, папка „ПУ Клисуре”**

При извеждането на дейности по залесяване и затревяване (засаждане на тревни снопове) да се използват характерни растителни видове определени като такива и описани за съответното природно местообитание в НПЦБ, предмет на възстановяване съгласно следните документи:

- Ръководство за определяне на местообитанията от европейска значимост в България. Второ преработено и допълнено издание (Кавръкова, В., Димова, Д. Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т., & Раковска. Р. (ред.) 2009. София, Световен фонд за дивата природа.”;
- Habitat diagnosis EUROPEAN COMMISSION DG ENVIRONMENT Nature and biodiversity Interpretation. 2007. Manual of European Union Habitats - EUR28, Eunis Habitat Classification 2012/2017. Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora;
- Червена книга на Република България, Том 3. Природни местообитания”. ИБЕИ – БАН & МОСВ, Бисерков, В. (гл. ред.), Гусев, Ч., Попов, В., Хибаум, Г., Русакова, В., Пандурски, И., Узунов, Й., Димитров, М., Цонев, Р., Цонева.

Карти, схеми, попълнени карнети и снимков материал за всички обекти по т.6.2. се съдържат в **Приложение №2 Обекти по т.6.2 от ТС**.

Налична информация за обектите по т. 6.1 и 6.2 вкл. площи, дължини, параметри, местоположение, състояние и др. се съдържа в **Приложение №3 Информация за всички обекти от ТС и Приложение №4 Допълнителна информация за всички обекти от ТС**.

7. Допълнителна информация

За овладяване на установената ерозия да се използват дребноразмерни противоерозионни съоръжения (каменни прагчета, клейонажи, плетчета, задръствания и др.)

При изпълнението на мероприятията включени в Работния проект, избрания изпълнител може да използва МПС за обекти до които има съществуващ път, при спазване на режимите в Национален парк „Централен Балкан“ определени съгласно Закона за защитените територии и Плана за управление на Национален парк „Централен Балкан“, 2016-2025 г.

Терминология

- “Брегови земи” са земите между водното течение и склоновете земи.
- “Водосбор” е частта от земната повърхност, водите от която се оттичат към определено водно течение.
- “Табионни прагове и баражи” са укрепителни съоръжения, изградени от метална мрежа с пълнеж от скални късове
- „Ерозираци се почви” са почвите, по повърхността на които се наблюдават признаци на ерозия.
- „Ерозия” е процес на рушене на земната повърхност, пренасяне и отлагане на отделените материали от водни потоци.
- “Ерозионна бразда” е линейна релефна форма с дълбочина до 0,30 м.

- “Заскаляване” е грубо подреждане на едри каменни блокове с обем над 0,1 м³ пред технико-укрепителното съоръжение.

- “Канавка-вал” е съчетание от канавка и вал за регулиране на повърхностния воден отток.

- Залесяване – засаждане на фиданки от дървесни или храстови видове на определена площ, предварително подготвена

- Затревяване – засаждане на екземпляри от тревни видове на определена площ, предварително подготвена

- Синтетична рогозка – триизмерна полипропиленова мрежа за увеличаване устойчивостта на почвата на големи наклони

- Зачимяване – поставяне на чимове (чим – правилно оформено парче земя с израснала на него трева)

- “Клейонаж” е плетено съоръжение от дървен материал, в което се поставят резници със запазена вегетативна способност.

- „Обект” е пороен водосбор или част от него, където се провеждат защитни дейности.

- „Оценка на ерозираността” е дейност, насочена към установяване на редуцирането на дълбочината на почвата и наличието или отсъствието на ерозия.

- „Оценка на ерозията” е класификация на ерозията в зависимост от загубите на почва от определена територия.

- “Подравяне” е оголване на основата на технико-укрепителните съоръжения вследствие отмиване и изнасяне на материали (почва, чакъл, пясък и др.) от водното течение.

- “Ровина” е линейна релефна форма с дълбочина над 30 см.

- “Свлачище” е територия с естествени или изкуствени склонове и откоси, които се движат или могат да се въведат в неустойчиво състояние под влияние на комплекс от природни и техногенни фактори.

- “Укрепяване на ровини” е дейност по стабилизиране на ровините.

- “Фашинаж” е сноп от вършина, в който се поставят върбови резници.

- “Хидрографска система” е част от водосбора, която включва леглото и бреговете на водното течение.

- “Хоризонтална леса” е пласт от вършина за предпазване на дребноразмерните съоръжения срещу подравяне.

8. Изпълнение на поръчката

Настоящата обществена поръчка включва изпълнението на следните дейности:

Дейност 1 Проектиране на противоерозионни мерки за възстановяване на природни местообитания в безлесната зона на НПЦБ. Дейността включва изготвяне на **Работен проект**. При проектирането се спазват изискванията на Наредба № 4 от 19.02.2013 г. за защита на горските територии срещу ерозия и порои и строеж на укрепителни съоръжения. *При проектирането да се предвидят съоръжения и дейности, за които не се изисква одобрение на инвестиционно намерение (чл. 147 от ЗУТ) и издаване на разрешително за строеж (чл. 151 от ЗУТ).*

Работен проект

Работният проект трябва да включва: А) обяснителна записка; Б) приложения.

А) Обяснителната записка трябва да съдържа: описание на предвидените мероприятия; мотиви за необходимостта от отделните противоерозионни дейности; опис на технологиите за изпълнение на предвидените дейности.

Б) Приложенията към работния проект са: карта на ерозията; карта на предвидените противоерозионни дейности; надлъжен профил и ситуация на участъка от хидрографската система, в който се проектират укрепителните съоръжения; в тях се отбелязват мястото на всяко съоръжение, неговата височина и ориентацията му спрямо посоката на течението;

Картите (растерни и векторни) се предоставят със съпътстващата GIS база данни, отговаряща на следните изисквания:

Исходните данни трябва да бъдат доставени в ГИС съвместим векторен формат – геопространствени стандарти на OGC и INSPIRE. Форматът на вектора трябва да бъде с полигон топология:

- Едно пълно покритие в един слой;
- Слой вектор да бъдат доставени в топологично правилни геометрични форми: (http://webhelp.esri.com/arcgisdesktop/9.3/index.cfm?TopicName=Topology_rules)
- Географска проекция / Референтна система
- Векторният слой трябва да бъде доставен в ETRS89-LAEA. Описанието и определението на ETRS89 се основава на Конвенцията на ISO19111 г. “Пространствено рефериран по координати” стандарт.
- http://inspire.jrc.ec.europa.eu/documents/Data_Specifications/INSPIRE_DataSpecification_RS_v3.2.pdf, and; <http://www.eionet.eu.int/gis>
- Геометрична резолюция - графичното представяне следва да бъде доставено в подходящ за обектите мащаб, в зависимост от използвани изходни данни;
 - чертежи на всяко съоръжение в три проекции с означени размери;
 - типови проекти на дребноразмерните укрепителни съоръжения;
 - формуляр за определяне на обема на зидарията и изкопите ако има такива.
 - технологични планове за залесяване, когато се предвижда залесяване.
 - спецификация на материалите, необходими за изграждането на укрепителните съоръжения и изпълнението на лесомелиоративните дейности;
 - количествено-стойностна сметка; план за безопасност и здраве.
 - график за изпълнение на разработения работен проект по обекти, съобразен с реално възможното време за работа в планината и оптималните срокове за извършване на лесомелиоративните дейности.

Дейност 2 Изпълнение на работни проекти за извеждане на противоерозионни мероприятия, в обекти разположени в горската зона на НП „Централен Балкан“
Предмет на настоящата дейност е изпълнението на работните проекти за 7 (седем) бр. обекти, посочени в т.6.1 и Приложение № 1. Дейността включва изпълнение на терен на предвидените по проекта противоерозионни съоръжения и лесомелиоративни дейности, в определените обеми и качество при спазване на утвърдения график.

Дейност 3 Изпълнение на проектирани противоерозионни дейности по Дейност 1 в безлесни природни местообитания на НПЦБ Дейността включва изпълнение на терен на проектираните в рамките на *Дейност 1 Проектиране на противоерозионни мерки за възстановяване на природни местообитания в безлесната зона на НПЦБ*, мероприятия и съоръжения в 15 (петнадесет) бр. обекти, посочени в т. 6.2.

9.Срокове за изпълнение и приемане на работата, както следва:

Дейност 1 Проектиране на противоерозионни мерки за възстановяване на природни местообитания в безлесната зона на НПЦБ.

Представяне на работен проект – в срок до 90 дни от датата на сключване на договора. Възложителят разглежда разработения работен проект в срок до 15 работни от представяне му. При констатиран пропуск в проекта, Възложителят посочва срок в който Изпълнителят да представи коригиран работен проект.

Дейност 2 Изпълнение на работни проекти за извеждане на противоерозионни мероприятия, в обекти разположени в горската зона на НП „Централен Балкан“

Изпълнението на работните проекти, включващи противоерозионни мерки за възстановяване на целевите природни местообитания в НПЦБ ще се извърши съгласно утвърдения с проекта график. Срок за изпълнение на Дейност 2 - до **30.09.2021 г.** Възложителят сформира комисия за приемане изпълнението на обектите, предмет на Дейността. В срок до 15 работни дни Комисията подготвя протокол за приемане изпълнението на обектите. При установени пропуски при изпълнението на целевите обекти, Възложителят определя срок, в който Изпълнителя да отстрани констатираните пропуски.

Дейност 3 Изпълнение проектирани противоерозионни дейности по Дейност 1 в безлесни природни местообитания на НППБ

Изпълнението на работния проект, включващ противоерозионни мерки за възстановяване на безлесни природни местообитания в НППБ ще се извърши съгласно утвърдения с проекта график. Срок за изпълнение на Дейност 3 – до **30.09.2022 г.** Възложителят сформира комисия за приемане изпълнението на обектите, предмет на Дейността. В срок до 15 работни дни Комисията подготвя протокол за приемане изпълнението на обектите. При установени пропуски при изпълнението на целевите обекти, Възложителят определя срок в който Изпълнителя да отстрани констатираните пропуски.

10. Екип за изпълнение на настоящата обществена поръчка

За изпълнението на настоящата техническа спецификация участника трябва да разполага с екип от следните експерти:

10.1. Ключов експерт „Проектиране на инженерни съоръжения“ – 1 бр.

Минимални изисквания:

- Висше образование в професионално направление „Горско стопанство“ съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с ПМС №125 от 24.06.2002 г., или еквивалентно направление (вкл. и за чуждестранни експерти и/или експерти, с придобита в чужбина специалност/направление).
- Общ професионален опит по придобитата специалност – 5 години;
- Специфичен професионален опит – Най-малко 1 бр. изпълнена услуга/дейност, свързана с проектиране и/или изпълнение на мероприятия за възстановяване на природни местообитания.
- Експертът трябва да е вписан в публичния регистър на ИАГ по чл. 235 от Закона за горите за дейността по чл. 233, ал. 1, т. 3, буква „в“ от Закона за горите или еквивалентно вписване за чуждестранни участници, номера на лиценза/ съответният удостоверение документ се вписва в Техническото предложение на участника.

Ключовият експерт „Проектиране на инженерни съоръжения“ има следните отговорности:

На фаза проектиране:

- Участва в събирането на теренни данни необходими за проектирането на инженерните съоръжения, предмет на работния проект;
- Участва в изработването на работния проект;
- Да представи пред възложителя изготвения работен проект.

На фаза изпълнение:

- осъществява текущ контрол върху изпълнението на инженерните съоръжения по отделните обекти;
- следи за качествено и в срок изпълнение на всички предвидени в Работния проект инженерно – техническите съоръжения (клеянажи, брегови плетчета, ограда за животни, каменни прагчета, каменни валове, габиони, съоръжения за повърхностно отводняване и др.)

10.2. Ключов експерт „Природни местообитания“ – 1 бр.

Минимални изисквания

- Висше образование в професионални направления „Биологически науки“ или „Горско стопанство“, съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с ПМС №125 от 24.06.2002 г., или еквивалентно направление (вкл. и за чуждестранни експерти и/или експерти, с придобито в чужбина професионално направление);
- Общ професионален опит по горепосочените професионални направления – 3 години.

- Специфичен професионален опит – Най-малко 1 бр. изпълнена услуга/дейност, свързана с опазване/поддържане/възстановяване на природни местообитания.

Ключовият експерт „Природни местообитания“ има следните отговорности:

На фаза проектиране:

- Участва в събирането на теренни данни необходими за проектирането на мероприятията;
- Да участва в изработването на работния проект;
- Да представи пред възложителя изготвения работен проект.

На фаза изпълнение:

- осъществява текущ контрол върху изпълнението на лесокултурните мероприятия по възстановяването на целевите природни местообитания;
- Отговаря за качествено и в срок изпълнение на предвидените в Работния проект възстановителни дейности на целевите природни местообитания.

11. Плащания по Договора

- Авансово – 10 % от стойността на Договора.
- Междинно плащане – 10 % от стойността на Договора, в срок до 30 (тридесет) календарни дни след приемане изпълнението на Дейност 1 **Проектиране на противоерозионни мерки за възстановяване на природни местообитания в безлесната зона на НП „Централен Балкан“**;
- Междинно плащане – 40 % от стойността на Договора, в срок до 30 (тридесет) календарни дни след приемане изпълнението на Дейността 2 **Изпълнение на работни проекти за извеждане на противоерозионни мероприятия, в обекти разположени в горската зона на НП „Централен Балкан“**;
- Финално плащане – 40 % от стойността на Договора, в срок до 30 (тридесет) календарни дни след приемане изпълнението на Дейността 3 **Изпълнение проектирани противоерозионни дейности по Дейност 1 в природни местообитания в безлесната зона на НП „Централен Балкан“**.

12. Приложима нормативна уредба

- Закон за опазване на околната среда;
- Закон за защитените територии;
- План за управление на Национален Парк „Централен Балкан“, 2016-2025 г.;
- Закон за здравословни и безопасни условия на труд;
- Закон за техническите изисквания към продуктите;
- Правилник за устройството и дейността на дирекциите на националните паркове на МОСВ;
- Наредба №2/2004 на МРРБ и МТСП за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на СМР;
- Наредба №Из-1971/2009 на МРРБ и МВР за строително-техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар.

13. Приложения към Техническата спецификация.

Неразделна част от настоящата техническа спецификация са следните приложения:

- Приложение №1 Работни проекти на обектите по т.6.1 от ТС;
- Приложение №2 Обекти по т.6.2 от ТС;
- Приложение №3 Информация за всички обекти от ТС;
- Приложение №4 Допълнителна информация за всички обекти от ТС.